

Cosi zlého potkalo Boží lid. Sestry a bratři, je to dávná historie, přesto z ní až do dneška sálá bolest. Judské království padlo. Jeruzalém byl dobyt. Chrám sice ještě stojí, ale přední kněží byli odvezeni do vzdáleného Babylóna. S nimi do vyhnanství putovali velmožové a vůdcové lidu, do vyhnanství putovali špičky tehdejšího průmyslu, tesaři a kováři. Co víc – nepřátelská vojska odvekla samotného krále s královnou a s dvořanstvem. Babylóňané uštědřili zaslíbené zemi tvrdou ránu. Rozvráceny jsou dosavadní vztahy, scházejí lidé, chybějí prostředky. Boží lid Izrael je ochromen, nemůže žít dál jako dřív.

Cosi zlého potkalo Boží lid. A někdo to vzdal. Krize společnosti a neblahý nábožensko-politický vývoj podkopaly jeho víru. Nač se ještě hlásit k tomu slaboučkému lidu? Proč být hrdý, že jsem Izraelita a Judejec, že jsem žid? K čemu je dobrá víra v Boha Hospodina, který nedokázal ochránit své vyvolené? Někdo to jednoduše vzdal a místo Hospodina začal uctívat jiné bohy; božstva cizí, úspěšnější, viditelnější, prostě snazší k věření.

Cosi zlého potkalo Boží lid. Někdo víru zachoval a začal snít, jen aby nemusel myslet na bídu a marasmus, který zavládl. Vyrojili se proroci, kteří barvitě líčili krásný sen. „Všechno rychle skončí. Než se nadějeme, vrátíme se z Babylóna zpátky. A zase budeme doma a obřady budou a náš král bude kralovat. Za chvilku, brzy, brzičko bude dobře.“ Příjemné sny. Zavřít oči, nedívat se kolem, probírat se minulostí. Bylo krásné naslouchat krásným snům z úst proroků. A zároveň bylo bláhové těm bláhovým snům věřit.

Všem snílkům, kteří se užuž vidí zpátky doma v judské zemi, prorok Jeremjáš věnuje svůj dopis. **Stavějte domy a bydlete v nich, vysazujte zahrady a jezte jejich plody.** (5) Jeremjáš jde proti proudu. (Pokolikáté už?) Když jiní proroci hovořili o pokoji, on hlásal

neklid. Když jiní proroci mluvili o boji, on mluvil o příměří. A teď, když jiní řeční o návratu, on vyzývá k usazení, k budování, k práci. Nelíbí se mu, jak ostatní proroci slibují hory doly. (Jmenovitě judské hory a jordánská údolí.) Prorokují falešně. Roztrubují líbivé sny bez důvodu. Bez opory v Hospodinu. Jako vždycky mají i tihle kazatelé plná ústa slov Bůh a Hospodin, ale přitom jenom bohapustě žvaní. Žvanit – to je ten správný výraz. Velké řeči bez sebemenší opory.

Prorokují vám klam v mém jménu, já jsem je neposlal, je výrok Hospodinův.

(9)

Jenže ono snění je tak krásné. S dojetím se vzpomíná na zašlou slávu. Kéž by to tu bylo zas, kéž by to tu bylo brzy, opakují si babylónští zajatci. A proroci je podporují. Snění je totiž snadnější než práce. Ovšem sněním se nikdo nenasytí.

Neposlouchejte své sny, které míváte,

varuje Jeremjáš.

(8)

Jeremjáš je příkladem proroka, který se nevznáší hlavou v oblacích, nýbrž stojí pevně oběma nohama na zemi. Nepotřebuje mluvit o budoucnosti, stačí, aby správně pojmenoval přítomnost. Tohle je umění proroctví. Nikoliv odhalovat budoucnost, nýbrž přítomnost. Trefně vyjádřit tu přítomnost, před kterou ostatní zavírají oči. Jeremjáš mluví tvrdě, ale mluví pravdivě: „Nevrátíte se z babylónského vyhnanství za pár týdnů. Připravte se na zimu. Nevrátíte se z Babylóna ani napřesrok. Postavte si domy, podnikejte, hospodařte, založte rodiny. Zbavte se provizória. K návratu nejsou podmínky, smiřte se s tím. Nesněte o tom, že vás Bůh zítra zázračně přivede domů a vše bude jako dřív. Nepřivede, budete žít v cizím, nevlastním prostředí. Stará vlast je daleko, nyní je váš domov zde. Přijměte novou skutečnost za svou. Nesněte o Jeruzalému, pracujte a žijte v Babylónu. Zbavte se odstupu vůči novému působišti. Hospodin říká: ***usiluj te o pokoj toho města, do něhož jsem vás přestěhoval, modlete se za ně k Hospodinu, neboť v jeho pokoji i vy budete mít pokoj.***

“

(7)

Cosí zlého potkalo Boží lid. Někdo hledá laciná řešení, která však k pořádnému životu nevedou. Naopak Jeremjáš předkládá namáhavé, náročné řešení, ale zato stále vidí cestu k životu – nikoliv snění, nýbrž práce. Nikoliv navrácení zpět, nýbrž obrácení srdce k Hospodinu. ***Budete mě volat a chodit ke mně, modlit se ke mně a já vás vyslyším. Budete mě hledat a naleznete mě, když se mne budete dotazovat celým svým srdcem. Dám se vám nalézt, je výrok Hospodinův, a změním váš úděl.***

(12nn)

Situace je zlá, ale není beznadějná. Hospodin na svůj lid nezapomněl. Vysvobodí jej, požehná mu a splní své sliby. Akorát to nebude hned. Termín nemají lidé ve své moci, nikomu není zaručeno, že se toho dočká.

Toto praví Hospodin: Až se naplní sedmdesát let Babylóna, navštívím vás a splním své dobré slovo, že vás přivedu zpět na toto místo.

(10)

Sedmdesát let. Snad žádný dospělý a snad ani žádný dospívající člověk nepočítá s tím, že zde bude ještě za sedmdesát roků. Čtenáři Jeremiášova dopisu dostávají studenou sprchu. Sedmdesát let do návratu znamená, že se toho nedožijí. Ačkoli po návratu tolik prahnou, uskuteční se bez nich. Ale je to opravdu až tak studená sprcha? V Jeremjášově poselství je přece i něco hřejivého. Tuze hřejivého. Návrat bude, vyhnanství skončí. My u toho sice nebudeme, přemítají židé, ale naši potomci, naši nástupci ano. Tož pro ně se namáhejme a držíme víru.

Cosí zlého potkalo Boží lid. Že to bylo hrozně dávno? Že nemá smysl dnes přetřásat prastarou babylónskou historii? Ale kdepak. Má to smysl, a jaký! Cosí zlého potkalo Boží lid. Neříkáme si totéž, když se díváme na dnešní stav církví? Obzvlášť při pohledu na tzv. lidové církve – římskokatolickou, česko-bratrskou, československou husitskou. Tyhle církve vykazovaly před lety statisíce členů, ale nyní vykazují hlavně obrovské úbytky. Z těch čísel člověka jímá bolest. Dřívější zbožnost padla. Vliv církve ochabl. Chrámy sice ještě stojí, ale scházejí lidé, chybějí prostředky. (Například: V sobotu budeme na konventu jednat o prodeji sborového domu v Rýmařově. Věřících tam zbyla hrstka a provoz celé budovy neutáhnou.) Boží církev je ochromena, nemůže žít dál jako dřív. Opravdu je nám sklíčenost judských zajatců vzdálená?

Cosi zlého potkalo Boží lid. A někdo to vzdal. Nepříznivé okolnosti pod-kopaly jeho víru. Nač se ještě hlásit k tomu slaboučkému lidu? Proč být hrdý, že jsem křesťan a evangelík, že jsem český bratr či česká sestra? K čemu je dobrá víra v trojjediného Boha, který nedokázal ochránit své věrné před bezbožníky? Někdo to jednoduše vzdal a místo Krista začal uctívat už ani ne jiné bohy, nýbrž jen věci; hodnoty cizí, úspěšnější, viditelnější, prostě snazší k věření.

Cosi zlého potkalo Boží lid. Někdo víru zachoval a začal snít, jen aby nemusel myslet na bídu a marasmus, který zavládl. Snít o návratu do dřívějších poměrů. Pochmurná situace svádí ke snění nás, současné křesťany, stejně jako sváděla dávné Judejce. Vzpomínky na zaplněný kostel, na mohutně znějící chvalozpěvy, vzpomínky na dvě až tři skupiny nedělní školy, na sdružení mládeže... Rozumějte, nekritizuji žádnou určitou generaci. I já ve svém věku mám vzpomínky a rád si je v duchu promítám. A toužím, aby mladší poznali tutéž sílu víry, jako jsem poznal já, aby i oni zažili Boha. Toužím vrátit ty mocné závany Ducha, zopakovat povzbudivou atmosféru. Toužím, aby to šlo v církvi jako dřív. Avšak ouha, ono to nejde.

Nevěšme hlavu! Také my jsme adresáty Jeremjášova dopisu. **Stavějte domy a bydlejte v nich, vysazujte zahrady a jezte jejich plody.**

(5)

Milí křesťané, v tomto bezvěreckém světě jsme nyní doma. Zašlé časy se nevrátí. Evropa se nazpět jen tak nepokřesťanští. Nesněte o tom, že Bůh brzy všechno za-plaví vírou a svět bude jako dřív. Nebude. K návratu nejsou podmínky, smiřte se s tím. Připravte se na zástupy lidí bez pořádné víry. Žijte mezi ateisty, žijte mezi lidmi pověřivými a lhostejnými. Přijměte změněné prostředí za své. Naučte se svědčit nekřesťanům. Není to beznadějně. Hospodin nás totiž neopustil.

Budete mě volat a chodit ke mně, modlit se ke mně a já vás vyslyším.

Budete mě hledat a naleznete mě, když se mne budete dotazovat celým svým srdcem. Dám se vám nalézt, je výrok Hospodinův, a změním váš úděl.

Akorát nemáme nikde zaručeno, že my u toho budeme osobně. Možná nás ten slavný čas mine, ale naše nástupce nikoliv. Tož se pro ně namáhejme a držíme víru. Pán svou církev obnoví. Naději dává Bůh, nikoli vzpomínky. Vzpomínky na

Amen.

5 / 5